

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/18/2015
Identifikačné číslo spisu:	7013200505
Dátum vydania rozhodnutia:	20.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7013200505.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: NAFT-SM Gastro Slovakia s.r.o., Veľká Bara 45, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná č. 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100304/1/54250/2013 z 11. februára 2013, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/52/2013-33 z 19. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/52/2013-33 z 19. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobca je právnickou osobou a jeho nepriaznivá finančná situácia je dôsledkom skutočností, ktorých pôvod je v podnikaní a s podnikaním súvisia. Pre každú podnikateľskú činnosť je typické, že so sebou nesie riziko neúspechu v podnikaní. V prípade oslobodenia žalobcu od platenia súdneho poplatku by išlo o prenášanie podnikateľského rizika na štát, ktorý by tým, že by podnikateľovi bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, znášal sám následky zlého hospodárenia podnikateľa, čo je neprípustné. Pomery žalobcu by odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov, len keby podnikateľ nemohol zaplatiť súdny poplatok zo svojej majetkovej podstaty z dôvodu vyššej moci, ktorá nemá pôvod v podnikaní. Skutočnosti, tvrdené žalobcom, sú podľa názoru krajského súdu pre posúdenie dôvodnosti oslobodenia od súdnych poplatkov irelevantné. Na základe uvedeného krajský súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie krajského súdu zmeniť a priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Namietal, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Žalobca patrí do skupiny spoločností personálne spojených s A. K.. Súčasťou zámeru zaťažiť žalobcu a spoločnosti personálne prepojené s A. K. sú stovky výziev, miestnych zisťovaní a ústnych pojednávaní, kde daňové orgány vyžadovali účasť A. K. a požadovali od neho tisícky odpovedí bez reálnej výpovednej hodnoty. Vzhľadom na, podľa žalobcu, neprimerané zaťaženie spoločností spojených s A. K. zo strany daňových úradov, pokračovanie v daňových kontrolách nerešpektujúcich rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov patriacich spoločnostiam spojených s A. K. zo strany daňových úradov, blokovaním majetku a negatívnej medializácie zo strany štátnych orgánov nerešpektujúcich prezumpciu nevinu, spoločnosti spojené s A. K. nemôžu vykonávať podnikateľskú činnosť. Spoločnosti sa dostali do finančnej tiesne a žalobca nedisponuje žiadnou finančnou hotovosťou, s ktorou by mohol voľne disponovať. Žalobca nemá žiaden hnutelný či nehnuteľný majetok relevantnej hodnoty, ktorý by bolo možné speňažiť. Podľa názoru žalobcu jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku. Súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok žalobcovi prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 138 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva. U právnických a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi súd berie zreteľ i na povahu ich podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť a pod. Nepriaznivá hospodárska situácia obchodnej spoločnosti ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

V predmetnej právnej veci žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov podaním z 12. mája 2014, doručeným krajskému súdu 13. mája 2014. O tejto žiadosti rozhodol krajský súd tak, že s poukazom na ustanovenie § 138 ods. 1 OSP žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože sa dostal do ťaživej situácie z dôvodov, ktoré boli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním. Ďalej krajský súd uviedol, že žalobca je právnickou osobou a ako právnická osoba vznikol za účelom podnikania. Riziko neúspechu žalobcu, ktoré z podnikateľskej činnosti pre žalobcu plynie, nemôže preto znášať štát. Pokiaľ by tomu tak nebolo, tak potom by podnikateľské riziko každého podnikateľa prechádzalo na štát, keďže súdne poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu, čo je neprípustné, pretože každý podnikateľ podniká na vlastnú zodpovednosť.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie dňa 15. decembra 2014, v ktorom

navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zmenil a priznal mu oslobodenie od súdnych poplatkov.

Krajský súd v napadnutom uznesení správne uviedol, že vyhovieť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov možno iba v prípade, ak by podnikateľ nemohol zaplatiť súdny poplatok zo svojej majetkovej podstaty z dôvodu vyššej moci, ktorý nemá pôvod v podnikaní. Samotná skutočnosť, že podnikateľ deklaruje nedostatok finančných prostriedkov ešte neznamená, že jeho majetkové pomery toto oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú. O oslobodení od súdnych poplatkov rozhoduje súd na návrh účastníka a je preto výlučne na žalobcovi, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám dostatočne preukázal.

So zreteľom aj na dôvody vyššie uvedené sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v celom rozsahu stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu a jeho rozhodnutie ako vecne správne podľa 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, keď neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.